

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Број: С1 3 Иж 040666 21 Иж
Сарајево, 17.06.2021. године

Суд Босне и Херцеговине у Сарајеву, у апелационом вијећу састављеном од судија Звездане Антоновић, предсједнице вијећа, Срете Црњака и Реџиба Бегића, чланова вијећа, одлучујући о жалби Политичке организације грађана Наша странка, коју заступа Адвокатско друштво Спахо, изјављеној против одлуке Централне изборне комисије Босне и Херцеговине број: 05-01-07-6-1250/20 од 26.05.2021. године, због кршења Закона о финансирању политичких странака, у нејавној сједници одржаној дана 17.06.2021. године, донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Жалба се одбија.

О б р а з л о ж е њ е

Одлуком Централне изборне комисије Босне и Херцеговине, број и датум наведени у уводу, утврђено је да је Политичка организација грађана Наша странка одговорна што у 2018. години :

- a) финансијска средства, у износу од 73.153,78 КМ, није користила у складу са програмом утрошка средстава, чиме је прекршила одредбе члана 4. став 1. Закона о финансирању политичких партија,
- b) примила је прилоге физичких лица у износу који је од законом прописаног лимита већи за 15.894,86 КМ, чиме је прекршила одредбе члана 6. став 5. Закона о финансирању политичких партија,
- c) није водила потпуне и правилне евиденције пословања готовим новцем и обавезама, чиме је прекршила одредбу члана 11. став 1. Закона о финансирању политичких партија и није попунила обрасце годишњег финансијског извјештаја за 2018. годину у складу са одредбама Правилника о годишњим финансијским извјештајима странака, чиме је прекршила одредбе члана 12. став 4. Закона о финансирању политичких партија,

па јој је на основу члана 15 став 2 и примјеном члана 19 став 1 тачка а), ф) и х) и члана 20. став 1. тачка а) Закона о финансирању политичких странака изречена :

- 1) за повреду из става 1. тачке а) новчана казна у износу од 2.500,00 КМ,
- 2) за повреду из става 1. тачке б) новчана казна у износу од 16.500,00 КМ,

3) за повреду из става 1. тачке ц) новчана казна у износу од 1.000,00 КМ, и јединствена новчана казна у износу од 20.000,00 КМ.

Подносилац жалбе у жалби наводи да одредба члана 4. став (1) Закона о финансирању не спомиње „програм утрошка средстава“ те је овакво проширивање јасне законске терминологије од стране Централне изборне комисије БиХ потпуно неосновано. Наводи да термин „програм“ се у наведеној законској одредби односи на дугорочне принципе опште природе, а не на финансијски план који варира од године до године. Надаље наводи да аргументација Централне изборне комисије БиХ није одржива ни са логичког стајалишта јер би странка учинила прекршај сваки пут кад њен план утрошка средстава у било којој мјери одступи од коначне реализације утрошка, те би се странке морале унапријед обавезати на егзактне суме и ни на који начин не одступити од њих. С тим у вези ова политичка странка није утрошила средства за остваривање циљева који нису прецизно утврђени програмским или статутарним документима.

Надаље наводи да ова политичка странка није прекршила одредбе члана 6. став (5) Закона о финансирању јер су Марио Вукасовић и Неира Диздаревић напустили политичку странку ДФ 2017. године те су основали парламентарну групу „Одговор“. Именовани су дана 12.12.2017. године постали чланови Наше странке, те су се буџетска средства на основу њихових мандата уплаћивала Нашој странци. Наводе и даје допис од 13.12.2017. године једноставно представљао обавјештење стручним службама Скупштине кантона Сарајево о новонасталимчињеницама те захтјев да се поступи у складу са одредбама закона о финансирању и Одлуке о распоређивању средстава и наведена средства на основу њихових мандата дозначи политичкој странци чији су они у датом моменту били чланови. Наводе и да је наша странка направила пропуст у евидентирању примљених чланарина у износима 244,00 КМ, 122,00 КМ и 169,00 КМ јер их није провела кроз благајну па тек онда положила на трансакцијски рачун. Надаље наводе да Наша странка није била у посједу извода отворених ставки од фирме Воркер д.о.о Сарајево, те да јој је исти достављен тек 17.09.2019. године.

Истичу да је казна изречена ожалбеном одлуком превисока узимајући у обзир да су приходи смањени због ЦОВИД пандемије. Наводе да ово угрожава рад Наше странке и ставља је у неравноправан положај јер је казна изречена Нашој странци трећа по висини изречених казни.

У одговору на жалбу, Централна изборна комисија Босне и Херцеговине је предложила да Суд жалбу одбије као неосновану.

Жалба није основана.

Према стању у спису предмета, Централна изборна комисија БиХ је разматрајући Прелиминарни извјештај службе за ревизију о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2018. годину Политичке организације грађана Наша странка, број 03-07-6-299/19 из јула 2020. године, утврдила да је политичка странка прекршила одредбе Закона о финансирању политичких странака. Извјештај је достављен политичкој странци, у складу са одредбом члана 14. став (3) Закона о финансирању политичких странака, да се изјасни у року од

десет (10) дана и добровољно отклони уочене недостатке, ако су они отклоњиви.

У остављеном року Политичка организација грађана Наша странка је актом, број: 368/20 од 17.07.2020. године, доставила примједбе на Прелиминарни извјештај о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2018. годину. Странка је уз примједбе доставила исправљене обрасце годишњег финансијског извјештаја за 2018. годину, исправљени Бруто биланс и Завршни рачун за 2018. годину, као и додатне доказе.

Служба за ревизију је све аргументоване примједбе странке уважила, те је коригавала налазе из Прелиминарног извјештаја и потом сачинила Коначни извјештај о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2018. годину Политичке организације грађана „Наша странка“, број: 03-07-6- 299/19 од 18.09.2020. године и у истом констатовала да је ревизијом годишњег финансијског извјештаја утврђено да је политичка странка прекршила одредбе Закона о финансирању.

На основу наведеног, Централна изборна комисија БиХ је по службеној дужности, закључком број: 03-07-6-1250/20 од 19.11.2020. године, покренула поступак против Политичке организације грађана „Наша странка“, због основане сумње да је ова политичка странка у 2018. години кршила одредбе Закона о финансирању политичких странака. Закључак о покретању поступка и позив за давање изјаве Централна изборна комисија БиХ доставила је лицу овлашћеном за представљање и заступање политичке странке.

По напријед наведеном позиву, Политичка организација грађана „Наша странка“ је доставила изјашњење у коме наводи да разлог одступања у односу на достављени Програм утрошка лежи у чињеници да су 2018. године били Општи избори те није било могуће прецизно утврђивање коначног, детаљног годишњег износа потребног за финансирање редовних обавеза као и финансијских обавеза изборне кампање. Надаље наводе да су уважавајући примједбу за прилоге физичких лица измјенили обрасце годишњег обрачуна за 2018. годину, те обрасца За из финансијског извјештаја. Исто тако наводе да је направљен пропуст у евидентирању примљених чланарина, да у тренутку састављања финансијског извјештаја нису били у посједу ИОС-а од Воркера, те да нити један реализовани програм фондације Борис Дивковић није био искључиво за чланове ове странке.

Цијенећи све наведено као и Коначни извјештај о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2018. годину, Централна изборна комисија БиХ је, и по схватању суда, донијела правилну и закониту одлуку којом је утврдила да је Политичка организација грађана „Наша странка“ прекршила одредбе члана 4. став (1), члана 6 став (5), члана 11. став (1), и члана 12. став (4) Закона о финансирању из разлога како је и образложено ожалбеном одлуком.

Неоснованост навода подносиоца жалбе „да одредба члана 4 став (1) Закона о финансирању не спомиње „програм утрошка средстава “ те је овакво проширивање јасне законске терминологије од стране Централне изборне комисије БиХ потпуно неосновано, као и да се термин „програм“ који

се у наведеној законској одредби односи на дугорочне принципе опште природе, а не на финансијски план који варира од године до године“ произилази из чињенице да је Централна изборна комисија БиХ актом, број: 03-07-6-153-1/18 од 15.02.2018. године, свим политичким странкама доставила обавјештење у којем је, између осталог, тражено да доставе и програм утрошка средстава за 2018. годину.

Наиме, одредбом члана 4. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака прописано је да финансијске извјештаје из члана 3. став (1) овог правилника подносе све политичке странке до 31. марта за претходну годину.

Одредбом члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака прописано је да финансијска средства из члана 3. став (1) овог закона политичка странка **може користити искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом.**

Из наведене законске одредбе произилази да је политичка странка дужна сачинити програм утрошка средстава, како би Служба за ревизију финансирања политичких странака могла утврдити да ли је или није, средства осигурана за финансирање из члана 3. став (1) Закона о финансирању, политичка странка користила за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом. Имајући у виду напријед наведено, Служба за ревизију финансирања политичких странака без програма утрошка средстава не би могла ни утврдити да ли политичка странка располаже средствима искључиво у сврху остваривања циљева утврђених програмом рада за 2018. годину и статутом странке.

Надаље, Централна изборна комисија БиХ је правилно утврдила да је Политичка организација грађана Наша странка одговорна што је у 2018. години примила прилоге физичких лица у износу који је од законом прописаног лимита већи за 15.894,86 КМ КМ, чиме је прекршила одредбе члана 6. став (5) Закона о финансирања политичких странака.

Одредбом члана 6. став (5) Закона о финансирања политичких странака прописано је да је укупан износ који члан политичке странке уплати на име странке у току једне календарске године не може прелазити износ од 15.000,00 КМ, што укључује и чланарине.

Контролом извода са трансакцијског рачуна број: 1610000070170005 код Раиффесен банке, утврђено је да су на овај рачун поред средстава из буџета Кантона Сарајево за рад Наше странке, уплаћена и средства по захтјеву парламентарне групе “Одговор“ у укупном износу 45.820,86 КМ и то да је Марио Вукасовић странци дао прилоге у укупном износу од 22.910,43 КМ, те да је Неира Диздаревић, такођер, странци дала прилоге у укупном износу од 22.910,43 КМ. Наведена лица су, поред наведених средстава, странци уплатила и чланарине у износима од 50,00 КМ, односно 24,00 КМ, тако да је Марио Вукасовић странци дао средства у укупном износу од 22.960,43 КМ, а Неира Диздаревић 22.934,43 КМ.

Из напријед наведеног произилази да је подносиатељ жалбе примио прилоге физичких лица који су већи од дозвољеног лимита за укупно 15.894,86 КМ, чиме су прекршене одредбе члана 6. став (5) Закона о финансирању политичких странака.

Наиме и сам подносиатељ жалбе у достављеним примједбама на Прелиминарни извјештај о прегледу годишњег финансијског извјештаја (Примједба 2) наводи да је дио уплата које се односе на прилоге Неире Диздаревић и Марија Вукасовића књижен и у извјештају приказан као приход из Буџета Кантона Сарајево, али су измјенили књижења која се односе на наведене уплате, те да се једино не слажу са висином дозвољеног прилога од физичких лица и наводе да имајући у виду да су Марио Вукасовић и Неира Диздаревић чланови Наше странке, њихов дозвољени прилог је 30.000, КМ. Уз наведене примједбе достављен је и доказ да су спорне прилоге и у евиденцијама својих пословних књига заведене као донације физичких лица.

Подноситељ жалбе уз жалбу доставља прилог 9. из којег је видљиво да је спорни износ плаћен на захтјев физичких лица, посебно јер су уплате евидентирание као посебне уплате Марија Вукасовића и Неире Диздаревић, а не као јединствена уплата за рад политичке странке, а која је приказана на истом изводу.

Надаље, Прегледом годишњег финансијског извјештаја за 2018. годину утврђено је да Политичка организација грађана „Наша странка“ није водила потпуне и правилне евиденције пословању готовим новцем и обавезама и није попунила обрасце годишњег финансијског извјештаја за 2018. годину у складу са одредбама Правилника, чиме је прекршила одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

Увидом у изводе са трансакцијског рачуна број: 1610000070170005 утврђено је да су на овај рачун уплаћене прикупљене чланарине и донације у укупном износу од 366,00 КМ, а које нису евидентирание у благајни Централне и ОО Какањ.

Дана 23.01.2018. године извршена је уплата прикупљене чланарине у укупном износу од 244,00 КМ. Увидом у достављену спецификацију утврђено је да је чланарина прикупљена од пет (5) чланова странке у појединачним износима од 24,00 КМ до 60,00 КМ, али да новац није евидентиран у благајни странке.

Исто тако, дана 31.01.2018. године, извршен је полог прикупљених чланарина у износу од 122,00 КМ, те дана 01.11.2018. године уплата чланарина и донација у износу од 169,00 КМ, које је према подацима из извода прикупила ОО Какањ. Странка у пословним књигама нема евидентирану благајну овог одбора, тако да нема ни евиденцију о чланаринама прикупљеним у готовом новцу.

Странка у обрасцу 5 (обавезе) годишњег финансијског извјештају није исказала тачне податке о обавезама према добављачу „Воркер“ д.о.о. Сарајево, чиме је прекршила одредбе члана 24. Правилника.

У пословним књигама и обрасцу 5 финансијског извјештаја странка је исказала обавезе према добављачу „Воркер“ д.о.о. Сарајево у износу од 1.521,22 КМ, док према подацима из Извода отворених ставки на дан 31.12.2018. године, странка према овом правном лицу нема обавезе. Странка је у току 2019. године извршила усаглашавање обавеза са добављачем, те је обавезу у износу од 1.521,22 КМ искњижила у корист прихода 2019. године.

При изрицању новчаних казни, Централна изборна комисија Босне и Херцеговине је правилно цијенила олакшавајуће и отежавајуће околности, те је узела у обзир и економско стање странке, односно остварени приход странке према подацима из годишњег финансијског извјештаја за календарску годину у којој се врши ревизија.

Наиме, увидом у службене евиденције изречених казни Централна изборна комисија БиХ је утврдила да је Политичка организација грађана „Наша странка“, према одредбама Закона о финансирању, већ четири пута кажњавана правоснажним одлукама Централне изборне комисије БиХ из којих разлога се смањивањем изречене новчане казне не само не постиже сврха кажњавања него се подносила жалба подстиче на кршење наведеног закона и у будућности.

Преиспитујући правилност ожалбене одлуке у дијелу висине изречене новчане казне, апелационо вијеће је закључило да је за утврђене повреде изречена новчана казна у распону од 500,00 КМ до 10.000,00 КМ прописана одредбом члана 19 став 1 Закона о финансирању политичких странака, те новчана казна у складу са одредбом члана 20 Закона (*прописана новчана казна до троструког износа примљених средстава а изречена је мало већа казна од примљеног износа*), стим што ни за једну повреду није изречена у максималном износу. Изречене новчане казне одређене у износу од 2.500,00 КМ, 16.500,00 КМ и 1.000,00 КМ потврђују да је приликом одлучивања цијењена тежина прекршаја и посљедице назакалног поступања.

Из образложења побијане одлуке произилази да је ЦИК БиХ приликом изрицања новчане казне као отежавајуће околности цијенила чињеницу да је жалитељ до сада четири пута кажњаван због поступања противно Закону о финансирању политичких странака. Цијењено је економско стање странке, број прекршаја, чињеницу континуираног кажњавања жалитеља због кршења закона, па суд сматра да је изречена јединствена новчана казна адекватна тежини и броју учињених прекршаја, те да ће испунити сврху кажњавања у циљу дисциплиновања жалитеља у испуњавању законских обавеза.

С обзиром на наведено, по оцјени апелационог вијећа овог суда, побијана одлука Централне изборне комисије БиХ је правилна и законита, а жалба неоснована, па је исту, примјеном одредаба члана 81. став 1. Закона о управним споровима Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 19/02, 88/07, 83/08 и 74/10), ваљало одбити.

ПРЕДСЈЕДНИЦА ВИЈЕЋА
С у д и ј а

Звјездана Антоновић